

գիմել Եւրոպայի գաղափարներն, եթէ բոլոր գաղափարներն խառնակութիւնները չը վերջանան:

Բէլգրադից „Polit. Corresp“ լրագրին հաղորդում են, թէ Բոլգարիայի ներկայացուցիչը զանգատովեց տեղական կառավարութեանը սերբիական լրագիրներէ յարձակմունքներէ պատճառով բոլգարական գործերէ մասին: Սերբիայի կառավարութիւնը խոստացաւ գաղափարներն հալածանք տեսնել յիշեալ լրագիրներէ դէմ, եթէ այդ բանը պաշտօնապէս կը պահանջէ բոլգարական կառավարութիւնը:

Թիւրքաց կառավարութիւնը յայտնել է պետութիւններէ ներկայացուցիչներին, որ իշխան Ալէքսանդր խախտում է Ռերլինի դաշնագիրը, աշխատելով անսահման իշխանութիւն ձեռք բերել:

Անգլիական պարլամենտը արդէն մի քանի անգամ բարձրացրել է բոլգարական հարցը, թէպէտ նա այդ հարցին այնպիսի ուշադրութեամբ չէ վերաբերել, որին նա կարօտ է: Նորիւրմա համայնքներէ ժողովի անդամներէ մէկէ հարցին Վլադիսլաւ Կառավարութեանը, որ բրիտանական կառավարութիւնը միշտ կը պաշտպանի ազատութեան, արդարութեան և օրինականութեան մեծ սկզբունքները: Վլադիսլաւ իր կարծիքը բոլգարական գործերի մասին յայտնեց մի մասնաւոր նամակով, որին բոլգարական կառավարութիւնը պատասխանեց երկրի մէջ գործադրած խիստ միջոցներով: Ազատամիտ կուսակցութեան „Daily News“ լրագիրը ասում է, որ Անգլիան իրաւունք ունի ձայն բարձրացնել և պաշտպանել Ռերլինի դաշնագրով որոշված օրինաւոր կարգը Բոլգարիայի մէջ և բոլգարական պետութիւններէ անմիջական մասնակցութեամբ: Պարլամենտի անդամներէ մէկը նշանաւոր մեծամասնութեան կողմէ բոլգարական գործերի մասին նոյն կարծիքը յայտնեց, ինչ որ Վլադիսլաւ Կառավարութեանը, ինչ որ Վլադիսլաւ Կառավարութեանը իշխանի նպատակներին դիմագրում է անգլիական հասարակական կարծիքը, որի հետ համաձայն է Եւրոպան, բացի Վերմանիայից և Աւստրո-Ունգարիայից, իսկ այդ ընդգրկմանը վերաբերող մեծ նշանակութիւն ունի Բոլգարիայի համար:

Բոլգարիայից ստացված վերջին տեղեկութիւններէ կրեւում է, որ բոլգարական գործերի դրութիւնը շատ վատ է: Կառավարութիւնները, զինուորական գաղափարներ, մամուլի հալածելը, վարչական խիստ միջոցները, զրանք բոլորն էլ, կարող են շատ վատ հետեւանքներ ունենալ: Թեպէտ աւստրիական և գերմանական մի քանի լրագիրներ հաղորդում են, որ Բոլգարիայի մէջ գործադրած միջոցները և իշխան Ալէքսանդրի բռնած ընկալքը ոգևորութեամբ են ընդունվում ժողովրդի կողմէ, բայց այդ լուրերի աղբիւրները շատ կասկածելի են և նրանց հաղորդող լրագիրներն էլ իրանց նպատակներն ունեն:

ԱՆՊԱՅԱՆ

Կալուսական միութեան փակելու հարցը դարձեալ բարձրացած է, չը նայելով որ զեռ նորերում այդ բանը անկարելի և սահմանադրութեան հակառակ էր համարվում: Բայց այժմ օրինակ են բերում, որ մի ժամանակ կաթողիկոսների միութիւնը ապօրինի համարվեցաւ կառավարութեանց և փակվեցաւ: Պարտաւոր զեռ ևս իրաւագրայից չէ վերադարձել և այդ պատճառով կառավարութիւնը միջոց չունի վերջնականապէս

վճռել այդ հարցը: Կարելի կ'օգտութեան մէջ ուղարկված զօրքերը այնտեղ երկար ժամանակ կը մնան երկաթուղիները, հեռագիրները և պոլիցիական տները պաշտպանելու համար:

Իրանական ազատամբռութեան գլխաւոր մասնակիցների մասին արդէն կայացաւ գաղափարները: Նրանցից հինգ մարդ գաղափարոված են չորս ամսվայ կալանաւորութեանը, 15 երեք ամսվայ, իսկ մնացածները զրամական տուգանքների և յետագայի մէջ, որ անկարգութիւններ են սպասվում, տարածված են կառավարական ազդարարութիւններ, որոնք հրաւիրում են ժողովրդին հանդիստ մնալ և կարգը չը խանգարել, սպասելով հակառակ դէպքում մեղաւորներին սաստիկ պատժել:

Լոնդոնի „ժողովրդական միութիւնը“ մի ժողով կայացրեց, որին առաջարկվեցաւ ընդհանուր գործողութեան նախադիմք: Նախադիմք 'ի միջի այլոց պահանջում է, որ հասակաւոր ընտրողները հաւասար իրաւունքներ ունենան, ընտրողական շրջանները միեւնոց համեմատ լինեն և որ օրենսդրական շրջանը միայն երեք տարի տևէ: Ժողովի նախագահը յայտնեց, որ անգլիական հասարակութիւնը, հաւատութիւն տալով իրանդիայի մէջ կատարված բռնութիւններին, կարող է գրանից ինքը մնալ: Իրանական անկարգութեան մասին առաջարկութիւնը պաշտպանում էր իրանդացի պատգամաւոր Մակ-Կորտի: Նախադիմքը միաձայն ընդունվեցաւ ժողովից:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

„Berliner Tageblatt“ գերմանական լրագիրը մի համեմատական յօդուած է տրուել իշխան Բիսմարկի և Վամբետայի մասին, որոնք միասնակ հեղինակութիւն ունեն Եւրոպայի մէջ, չը նայելով նրանց պաշտօնական դրութեան զանազանութեանը: Այդ համեմատութիւնը այն եզրակացութեան է հասնում, որ առաւելութիւնը Ֆրանսիական գործիչի կողմն է:

Գերմանական կանցլերը ստիպում է հրապարակել նրա կարծիքներին, չապացուցանելով նրանց իրաւացիութիւնը, այլ ստիպմամբ, մինչդեռ Վամբետայ ազգում է իր ապացոյցների ուժով, առանց ստիպելու, ազատ խօսքի օգնութեամբ: Իշխան Բիսմարկ միշտ հիմնվում է իր հեղինակութեան և իշխանութեան վրա, աւելորդ համարելով համոզել երկիրը և նրա ներկայացուցիչներին իր ձեռնարկած վերանորոգութիւնների օգտակարութեան մէջ: Նա անց է կացնում իր անձնական հայեացքները մինչև անգամ մասնագիտական հարցերի մէջ, ուշադրութիւն չը դարձնելով մասնագէտների կարծիքների և ժողովրդական ճիշդ ցանկութիւնների վրա: Փոխանակ իր անտեսական միջոցների անհրաժեշտութիւնը ապացուցանելու իշխան Բիսմարկ ուշադրութիւն չէ դարձնում ազատամիտների և հասարակութեան լուսաւորված դասի ընդդիմադրութեան վրա և, միացած աստիճանաւորների, պահանջողների և կղերականների զանազան տարրերի հետ, մաքաւում է ազատամիտների դէմ:

Թէ հասարակութիւնը, թէ գերմանական պարլամենտը և թէ Գերմանիայի ամբողջ ազգաբնակչութիւնը կ'անդամաւորվէ վերաբերվում իշխան Բիսմարկի անտեսական տեսութիւնները: Նրա մաքաւային քաղաքականութիւնը, որ պէտք է մեծացնէր պետական եկամուտները, երկրի մէջ թանկութիւն գցեցին: Իշխան Բիսմարկի սօցիալական վե-

րանորոգութիւնները վերջ 'ի վերջոյ այն հետեւանքի են հասնում, որ դժուարացնում են բանորների մեծամասնութեան դրութիւնը, ապահովելով փոքրամասնութեանը:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Ֆրանսիական առաջին միւնիստր Ժիւլ Ֆերրի մտադիր է մի քաղաքական ծառարտասանել Եւրոպայի մէջ, որտեղ նա ուղեորվում է այդ քաղաքի մէջ կազմվող գլադատեսական տօնին ներկայ գտնվելու համար: Ֆերրի մտադիր է այդ ծառով բացատրել այն թերի կարծիքները, որոնք տարածվել են կառավարութեան չափաւոր ընթացքի պատճառով հասարակական կարծիքը զրաւող նշանաւոր հարցերի վերաբերութեամբ:

Պատերազմական միւնիստր գեներալ Ֆարրանբուական է քուէարկութիւնից զինուորական ծառայութեան ժամանակաւիջների մասին, բայց նա մտադիր է հրաժարական տալ:

Պատգամաւորների ընտրութիւնները երեւի սեպտեմբերին կը կատարվեն: Նահանգական զրեթէ բոլոր լրագիրները ծագում են „République Française“ լրագրի հաղորդած լուրը, իբր թէ ընտրողական օրենքի մերժելը սենատի կողմից նահանգներում մեծ ապաւորութիւն գործելու և այդ լրագիրները պնդում են, որ նահանգները սենատի վճռին անտարբերութեամբ վերաբերվեցան և նրանց վրա վատ ապաւորութիւն գործեց պատգամաւորների ժողովը ժամանակից առաջ արձակելու պահանջը: Այսպէս խօսում են ոչ թէ յետադիմական լրագիրները, այլ նրանք, որոնք մինչև այժմ Վամբետայի պաշտպաններն էին: Հաւատացնում են, որ Վամբետայի բարեկամները ամեն կերպ աշխատում են դժուարութիւններ պատճառելու համար: Նրանք պնդում են, որ Վամբետայ լեռնի պատգամաւորների ժողովի նախագահութիւնը և բոլոր միջոցներով աշխատի միւնիստրութիւնը իր ձեռքը գցելու համար Վամբետայ սահունութեամբ է ընդունում այդ խորհուրդները:

Ընդհանուր ուշադրութիւնը դարձրած է „Հալասի ընկերութեան“ նկատողութեան վրա, որ սպասում է Թիւրքիային Տրիպոլիս գործեր ուղարկելու համար այն նպատակով, որ ցոյց տրվի տեղական հասարակութեանը, թէ Տրիպոլիսը Թիւրքիայի նահանգ է: Կարծում են, որ այդ նկատողութիւնը վատ ապաւորութիւն կը գործէ:

Վամբետայ դարձեալ մի նշանաւոր անաջողութեան հանդիպեց: Նա յոյս ունէր, որ այժմեան պատգամաւորների ժողովը ժամանակից առաջ կարձակվի և ինքը կը կարողանայ պատրաստել նոր ընտրութիւններ: Գրեթէ և սենատի դէմ: Նրա օգնական Բորգուէ պատրաստակամութիւն յայտնեց առաջարկել պատգամաւորների ժողովին, որ նա հրաւիրի նախագահ Գրեթին ժամանակից առաջ արձակել պատգամաւորների ժողովը: Թունիսի 13-ին հաւաքվեցան հանրապետական կուսակցութեան բոլոր քաժինները այդ հարցը քննելու համար: Այժմ քաժնութիւնները շատ տաք էին և նրանց հետեւանքը անսպասելի: Հանրապետականները 250 ձայների մեծամասնութեամբ 70 դէմ վճռեցին չը պահանջէր այժմեան ժողովի արձակելը: Հանրապետական միութիւնը սենատի մէջ յայտնեց, որ նա սահմանադրութեան վերաբնութիւնը օգտակար է համարում, միայն թէ պատգամաւորների ընտրութեան համար ներկայ բո-

պէն անյարմար է: Ինչպէս երևում է Վամբետայ վճռել է հանդաժողութեամբ տանել անձնական այդ անաջողութիւնները և այժմ „République Française“ լրագիրը չափաւորութիւն է քարոզում: Այժմեան երկպառակութիւնները սենատի և պատգամաւորների ժողովի մէջ բանկ վերաբերում է Վամբետայի և Գրեթի մէջ եղած սահունութեանը: Պատգամաւորների ժողովը չունով կը սկսի քիչ գծիտի քննութիւնը:

Միւնիստրների խորհուրդը վճռեց, որ այլ ևս չէ կարելի պատգամաւորների ժողովի արձակելու հարցը քննել, քանի որ պարլամենտական մեծամասնութիւնը կայացրել է վերոյիշեալ վճիռը: Կառավարութիւնը մտադիր է առաջարկել, որ գաղթականութիւնների մէջ ընդհանուր ընտրողական օրենքները գործադրվեն, փոխանակ արտաքոյ կարգի օրենքների: Պարլամենտական աշխատանքների վերջը Գրեթի կամենում է դիմել Ֆրանսիական օրենսդրական ժողովներին մի շրջաբերականով և այնուհետեւ այցելել Ֆրանսիական նահանգները:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Լրագիրները հաղորդում են, որ Կ. Պոլսի առաջնից զեպան Նովիկով առաջարկել է Բ. Դրանը մի ծրագրի փոքր-Ասիայում վերանորոգութիւններ մտցնելու մասին:

— Վանից մեզ մասնաւոր նամակով հաղորդում են որ Թիւրքիան շատ կասկածաւոր աշխատանքի աշխտանքներովեան գաղափարութեան վրա: Կարծես զրանց մէջ տեսնում է երկու զօրից թշնամիներ, որոնք պատրաստվում են իր դէմ մարտնչելու:

— Կարմիրից մեզ հաղորդում են որ այդտեղ անհամբեր պատուում են նոր բարձրացան զոգրոցի բացման և թէ նորաւարտ ուսումնական խումբը պէտք է չաւառով արտասանանից զայ այդ քաղաքը իր գործը սկսելու համար:

— Վանից մեզ գրում են որ մինչև այժմ Վանի և Իրզրումի (Կարմիր) մէջ տէրութեան փոփոխ չը կար: Այժմ հաստատվել է այդ երկու քաղաքների մէջ փոփոխութիւն հաստատ յարաբերութիւնը և այժմ նամակները Կ. Պոլսից 13 օրվայ միջոցում Վան են հասնում:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամերիկայում ստորում է և առողջ գրութեան մէջ է գտնվում մի կին՝ միա Մարգարիտա Բէլէ, որը յունիսի 8-ին տեսնում էր իր ծննդեան օրը 110-դ անգամ: Անգլիական թղթակիցը գրում է, որ ինքն համոզվեցաւ այդ կնոջ տարիների ճշգրտութեան մէջ նրա ծխի եկեղեցական գրքերից, որի մէջ գրված են նրա բոլոր ազգականները:

ՄՇԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱՋԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԻՑ

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 13 յունիսի Պետական բանկի 50% տոմսեր առաջին շրջանի արժէ 96 ռ. 50 կ., երկրորդ 94 ռ. 50 կ., երրորդ 94 ռ. 50 կ., չորրորդ 94 ռ. 62 կ., ներքին 50% առաջին փոխառութեան տոմսեր արժէ 225 ռ. 50 կ., երկրորդ 219 ռ., արեւելեան առաջին փոխառութեան տոմսեր արժէ 93 ռ. 12 կ., երկրորդ 92 ռ. 87 կ., երրորդ 92 ռ. 87 կ., ոսկի 8 ռ. 15 կ.: Բուսաց 1 ռուբլ Լոնդոնի վրա արժէ 24.45 պէնս, Ամստերդամի վրա 123 պէնս, Բուսաց 100 ռ. Համբուրգի վրա արժէ 209 մարկ, Փարիզի վրա արժէ 256 Ֆրանկ 87 սանտիմ:

Խմբագիր—Տրատարկող ԳԻՒԳՈՐ ԱՐՄԵՐՆԵՆ